Nr. 17. Kraków, 3 września 1907. Rok X.

GAZETA LOSOWAŃ i HANDLOWA

MERKURY

Warunki prenumeraty.
W Krakowie:
Rocznie z dostawą do domu . . . . kor. 3·40
Na prowincyę . . „ 3·60
Do Król. Polskiego „ 6·—
Do innych państw europejskich . . „ 7·—

Numer pojedynczy 20 hal.

Prenumeratę przyjmuje Administracya oraz Biuro dzienników pp. Hopcasa i Salomonowej w Krakowie, we Lwowie: Biuro Dzienników: S. Sokołowskiego (Pasaż Hausmana).

DWUTYGODNIK

z dokładnym wykazem bieżących ciągnień losów, listów zastawnych i innych papierów wartościowych z dodatkiem corocznym: **Rocznik finansowy.**

Działy: ekonomiczny, handlowy, asekuracyjny i informacyjny.

Redakcya i administracya w Krakowie, Rynek główny 5.
Nr telefonu 354.

Wychodzi (bezpośrednio po każdem ważnem ciągnieniu) 2 i 16 każdego miesiąca.

Kraków Rynek główny nr. 5 Nr. telefonu 354. **Kraków.**

TRESC:

Losy węgierskie Bazylika z roku 1886.

(Ungarische Dombau-Lose).

45 losowanie dnia 1 września 1907 w Budapeszcie.

(Telegram „Merkurego“)

A. Ciągnienie premiowe

Serya	Nr.	Koron	Serya	Nr.	Koron	Serya	Nr.	Koron
296	67	50	4240	42	50	5672	36	50
607	72	50	4328	18	100	5853	39	50
683	99	50	4347	3	100	6113	52	50
729	56	100	4402	7	100	6124	35	50
810	61	50	4409	93	100	6146	37	100
820	82	100	4518	66	100	6339	3	100
1325	100	1000	4652	55	50	6385	60	50
1477	94	100	4804	1	50	6429	95	50
1634	31	100	4836	68	100	6582	60	50
1662	8	100	4844	41	50	6625	62	50
1856	94	100	4852	25	1000	6626	13	50
2225	21	100	5126	32	100	7476	47	50
2478	57	100	5207	61	200	7586	94	100
3443	42	200	5516	31	100			
3809	34	**20000**	5664	48	100			

Powyższe wygrane wypłaca się począwszy od dnia 2 listopada 1907 z zatrzymaniem kuponu premiowego, los zaś sam, który musi być wyciągniętym w jednem z następnych ciągnień amortyzacyjnych, zwraca się właścicielowi napowrót.

B. Ciągnienie amortyzacyjne.

Wylosowano następujące 38 seryj: 644 831 865 **1**201 215 244 662 **2**298 336 **3**389 726 **4**187 328 441 499 633 **5**409 088 145 283 353 495 658 754 757 804 831 **6**236 242 602 923 **7**007 080 253 690 723 857 906.

3800 losów zawartych w powyższych 38 seryach wypłaca się począwszy od 2 listopada 1907 kwotą kor. 14, zwraca się zaś właścicielowi kupon premiowy, który bierze udział we wszystkich następnych ciągnieniach premiowych tak samo jak los.

Następne losowanie 1 marca 1908 r.

Tabela wypłat powyższych wygranych w koronach:

Wygr.	Pod. 20%	Netto	Wygr.	Pod. 20%	Netto
20000	2000	18000	100	10	90
1000	100	900	50	5	45
200	20	180	14		14

Losy węgierskie czerw. Krzyża z r. 1883.

(Ungarische Kreuz-Lose v. J. 1883).

61 losowanie dnia 1 września 1907 w Budapeszcie.

(Telegram „Merkurego“).

A. Ciągnienie premiowe.

Serya	Nr	Kor.	Serya	Nr.	Kor.	Serya	Nr.	Kor.
155	21	50	2910	15	100	6149	58	50
175	83	100	3103	29	50	6592	24	100
211	61	50	3161	48	50	6672	32	100
385	18	50	3848	80	50	6926	72	1000
398	41	100	4290	54	100	6979	70	50
671	80	50	4307	90	100	7063	7	50
1151	88	200	4403	65	200	7204	85	100
1316	6	100	4435	82	100	7335	60	100
1585	63	100	4445	99	100	7360	21	50
1690	68	100	4449	46	50	7474	26	100
1729	12	50	4545	77	50	7580	83	1000
1754	52	100	4926	40	50	7780	28	100
1756	23	100	4999	50	50	7837	47	100
1824	75	100	5044	67	**20000**			
2846	82	50	5864	95	50			

Powyższe wygrane wypłaca się bez potrącenia od 1 października 1907 r. z zatrzymaniem kuponu premiowego; los sam zaś, który musi być wylosowanym w następnych ciągnieniach amortyzacyjnych, zwraca się właścicielowi.

Ciągnienia amortyzacyjne.

Wylosowano następujące 46 seryj: 119 336 488 **1**259 352 479 502 535 548 678 717 892 **2**038 289 719 742 **3**127 526 931 979 **4**033 121 290 399 401 430 578 729 **5**119 276 306 406 653 768 911 **6**206 426 599 664 973 **7**320 422 429 532 700 820.

4600 losów zawartych w powyższych 42 seryach wypłaca się począwszy od 1 października 1907 kwotą 15 kor., zwraca się zaś właścicielowi kupon premiowy, który bierze udział we wszystkich następnych ciągnieniach premiowych, jak los.

Następne losowanie dnia 1 marca 1908 r.

Losy węgierskiego Banku hipotecznego.

(Prämien-Obligationen der Ungar. Hypotheken-Bank).

Losowanie dnia 24 sierpnia 1907 r. w Budapeszcie.

Serya	Nr.	Kor.	Serya	Nr.	Kor.	Serya	Nr.	Kor.
115	39	10000	683	4	500	3121	26	1000
141	19	500	815	56	500	3233	91	500
221	87	500	2088	95	500	3482	86	5000
313	12	500	3023	43	500			
519	49	**500000**	3093	47	1000			

Po **200** koron wygrały:

Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.
156	47	862	78	1692	27	2303	42	3059	33
283	35	891	42	„	88	2324	3	3093	47
388	34	924	90	1766	2	2327	9	3097	26
425	83	931	94	1778	46	2338	100	3102	56
445	9	941	7	1803	36	2351	4	3128	29
461	50	1016	22	1804	37	2356	93	3143	28
506	39	1068	57	„	67	2366	87	3166	24
518	35	1073	25	1893	90	2396	14	3179	26
575	57	1111	51	1908	85	2508	4	3228	30
588	61	1256	40	1986	51	2510	33	3332	88
604	60	1272	31	2004	95	2530	66	3362	4
642	10	1333	29	2014	78	2576	60	3366	62
645	25	1381	75	2020	43	2578	8	3392	17
688	72	1430	48	2088	95	2635	61	3393	51
737	36	1438	12	2093	69	2756	58	3454	50
746	46	1443	75	2114	3	2879	4	3456	91
789	18	1482	56	2144	89	2980	28	3467	33
807	73	1529	97	2146	60	2993	1	3478	89
814	82	1609	18	2245	36	3016	21		
815	69	1688	66	2249	85	3023	43		
824	56	1690	1	2275	15	3041	44		
840	1								

Wypłata od 1 listopada 1907.

4½% Obligacye miasta Warszawy.

4½% Obligationen der Stadt Warschau.

Losowanie dnia 2 (15) Lipca 1907 r. w Warszawie.

Po **1000** rb. Nr. **27**388 417 662 783 **28**065 090 192 323 488 603 621 884 905 **29**194 431 673 764 769 **30**132 181 205 257 **36**453 656 713 883 **40**085 169 232 379 518 519 633 689.

Po **500** rb. Nr. **30**421 594 635 818 858 868 916 **31**111 917 **32**032 170 171 244 279 345 **37**232 411 450 527 **40**904 929 937 **41**059 492.

Po **100** rb. Nr. **32**474 670 751 763 846 933 **33**006 516 617 892 **34**104 249 300 613 710 843 874 896 925 933 **35**410 431 611 813 860 954 **36**109 120 146 158 192 259 355 **37**840 **38**062 124 133 158 196 260 367 655 774 817 918 985 **39**386 388 **41**985 **42**250 666 728 **43**033 039 097 431 482 575 716 918 **44**044 170 882 948 985 **45**829.

Wypłata dnia 1 października 1907 r.

5% premiowe listy hipot. gal. Banku hipot.

(5% prämirte galizische Hypothekenbriefe).

52 losowanie dnia 31 sierpnia 1907 r. we Lwowie.

Serya A. po **200** koron. Nr. 7 25 53 98 184 242 325 462 607 677 **1**356 546 591 707 901 **2**052 071 121 287 430 511 601 724 725 732 **3**315 543 556 **4**480 **7**236 477 **8**909 **9**016 116 242.

Serya B. po **1000** koron. Nr. 476 517 784 **1**093 069 304 **2**309 475 **4**144 569 849 **5**010 292 299 385 760 829 836 **6**013 022 320 439 609.

Serya C. po **2000** koron. Nr. 131 604 804 **1**778 **2**369 637 796 **4**627 **4**177 249 **5**188 537 649 634 961 **6**040 095 457 477 670 **7**127 302 457 855 **8**249 429 928 977 **9**079 104 180.

Serya D. po **10000** koron. Nr. 145 533.

Wypłata od 1 marca 1907 r.

4% listy zastawne peszteńsko-ojczystej Kasy oszczędności.

27 losowanie dnia 31 sierpnia 1907 w Budapeszcie.

Po **10000** kor. Nr. 225 462 **1**154 190 486 608 759 762 **2**281 310 410 503 620.

Po **5000** kor. Nr. 810 902 **1**120 214 296 426 547 892 **3**128 214 711 781 895 **4**389 495 514 534 **5**016 075 126 191 207 260 299 302.

Po **1000** kor. Nr. 31 149 645 868 883 **1**032 075 101 183 442 956 **2**203 349 595 819 824 936 945 **3**447 769 890 **4**047 246 372 403 820 **5**304 414 768 831 868 **6**088 189 520 640 964 **7**019 062 086 183 624 843 **8**099 508 **10**146 230 578 809 818 864 981 **11**497 503 553 **12**128 154 931 **13**392 450 778 **14**289 305 486 **15**127 198 458 600 869 **16**137 204 320 389 608 762 904 **17**389 640 829 **18**075 261 339 383 883 989 **19**181 **20**042 618 641 933 **21**178 **22**387 428 615 837

23048 112 216 398 419 473 625 964 **24**051 151 256 715 726 757 843 887 **25**753 **26**013 232 348 353 371 615 703 741 929 **27**203 237 239 338 471 877 **28**325 430 767 892 **29**129 427 445 784 **30**109 120 329 752 **31**087 241 341 612 638 775 901 **33**076 384 441 593 835 **34**314 873 **35**405 545 734 940 **36**007 362 **37**007 142 233 608 716 835 980 **38**446 763 841 **39**208 219 255 425 678 **40**162.

Po **200** kor. Nr. 51 188 229 290 635 710 752 **1**118 141 245 286 320 **2**065 144 469 794 896 **3**667 682 **4**424 728 740 784 853 958 **5**066 185 485 499 610 704 738 822 891 **6**039 **7**000 866 932 **8**077 121 193 433 587 880 **9**102 359 805 **10**371 460 494 570 736 **11**303 897 953 **12**198 219 470 501 860 909 **13**162 269 675 739 811 982 **14**044 478 932 **15**045 274 577 725 **16**144 276 826 986 **17**559 584 956 **18**012 084 474 893 **19**283 764 **20**066 133 199 421 558 924.

Wypłata od 1 marca 1908.

Depresya kursowa.

Ostatnia depresya kursowa ma wielkie podobieństwo do depresyi, która nastąpiła po wysokich kursach z r. 1899, przyczem nadmieniamy, iż w zeszłym roku bezustannie ostrzegaliśmy przed nabyciem walorów, wskazując na analogiczne stosunki, które wywołały dęrutę w r. 1900/1.

Następująca tabela wykazuje najwyższe kursa przedostatniej konjunktury z r. 1899, najniższy stan z r. 1901 następnie poprawę do lutego 1907, punktu kulminacyjnego ostatniej konjunktury, a nareszcie spadek w roku bieżącym:

	Najwyższy Kurs 1899	Najniższy Kurs 1904	31 Grudnia 1904	31 Grudnia 1905	31 Grudnia 1906	13 Marca 1907	14 Sierpnia 1907
4% renta austr.	102·—	95 1/4	100 1/4	100·—	99 1/4	99·—	95 1/2
Kredyty	787·—	606·—	674·—	681·—	690 1/2	682·—	633·—
Bankvereiny	566·—	416·—	555·—	568·—	563 1/2	561·—	527·—
Laenderbank	502·—	374·—	449·—	437·—	470·—	462·—	421·—
węg. kredyty	758·—	612·—	802·—	795·—	845·—	805·—	730·—
węg. hipot.	515·—	420·—	528·—	508·—	529 1/4	515 1/2	435·—
Staatsbahny	732·	608·—	652·—	669·—	696·—	676 1/4	643·—
Lombardy	155·—	39·—	89·—	122·—	175·—	149·—	150·—
Alpiny	583·—	329·—	512·—	521·—	628 1/4	610 1/2	584·—
Prager Eisen	2876·—	1326·—	2435·—	2570·—	2681·—	2613·—	2584·—
Brüxer	996·—	582·—	664·—	656·—	753 1/2	757 1/2	723·—
Fabr. broni	469·—	238·—	535·—	557·—	563·—	555·—	467·—
Veitscher	548·—	460·—	570·—	761·—	1040·—	1104·—	1012·—
Leykam	474·—	139·—	471·—	482·—	547 1/2	602·—	566·—
Hirtenberger	830·—	480·—	789·—	980·—	1144·—	1201·—	1008·—
Wienerberger	876·—	524·—	863·—	830·—	820·—	804·—	714·—

Przeciw trustom.

Dwadzieścia dziewięć milionów dwieście czterdzieści tysięcy dolarów czyli 115 milionów koron kary sąd w Chicago nałożył na słynny trust nafciany „Standard Oil Company“ za naruszenie aktu „Shermana“ o stawkach kolejowych. Nadto winnych czeka kara więzienia. Akt ten, albo jak u nas się mówi prawo, stanowi, że drogi żelazne nie mają prawa przyznawać nikomu „refakcyj“ to jest rabatu przewozowego; trust wszakże nafciany, rozporządzając większością akcyj wielu dróg żelaznych, zmuszał zarządy tych dróg do znacznych ustępstw na transporcie nafty, dzięki którym do reszty zmonopolizował handel naftą, druzgocząc konkurentów, obowiązanych do ponoszenia wyższych stawek przewozowych. Wiadomo, że oskarżony John Rockefeller ukrywa się od kilku miesięcy, aby uniknąć wręczenia pozwu, pomysłowość wszakże amerykańskich sędziów zwalczyła i te trudności, umożliwiając ferowanie wyroku. Uderza on bynajmniej nie cyfrą, nie wysokością kary, dotąd w świecie nie praktykowanej, boć miliarderzy amerykańscy, o ile zapłacą grzywny, odbiją sobie stratę podnosząc cenę nafty, ale wyrok amerykański wywołał popłoch dlatego, że zapoczątkował akcyę przeciwko wszechwładnym „trustom“, których obawiały się nawet osoby zajmujące najwyższe stanowiska rządowe. Dopiero niezłamanej energii Roosevelta udało się przekonać świat, iż poradzi sobie z królami trustowymi. Proces nafciany nie jest oczywiście jedynym, który prowadzony będzie w Stanach Zjednoczonych przeciwko aglomeracyom syndykatowym; niebawem ma przyjść kolej na trust mięsny, tytoniowy, cukrowy, kolejowy i inne.

Wypadki te nasuwają oczywiście sposobność do zajmowania się kwestyą trustową, jako dominującą obecnie nad życiem gospodarczem Unii i Europy i stanowiącą ostatni wyraz postępu kapitalistycznego. Znane są argumenty zwolenników trustu, dające się streścić w niewielu słowach: łącząc wszystkie środki produkcyi w swych rękach, trust może regulować wytwórczość a tem samem zapobiedz nadprodukcyi, czyli usuwać przesilenia. Wytwarzając masowo, pracuje tanio i tanio sprzedawać może. Zasobny w kapitały, utrwala byt robotników zapewnianiem stałego zajęcia i wysokich płac najemnych. Wreszcie, będąc bez konkurencyi, trust może i jakościowo najlepsze dostarczać towary.

To jest jedna strona przedmiotu.

Druga wygląda nieco inaczej. Właśnie ów brak konkurencyi prowadzi do monopolu, stającego się wprost wyzyskiem. Nie będąc przez nikogo kontrolowanym i przed nikim odpowiedzialnym, trust wyznacza dowolne ceny póki malejąca konsumcya nie ostrzeże go, iż struna została przeciągnięta, lecz ten wskaźnik zjawia się dopiero po latach, gdy miliardy z kieszeni ogółu spożywców przeszły już do rąk kilkunastu matadorów trustu. Bez względu na przewroty, jakie ostatnie ćwierć wieku wprowadziły do nauki ekonomii politycznej, postulaty jej odnośnie do wielkiej szkodliwości monopolów nie zostały zachwiane, a jeżeli monopole takie niekiedy uważane są za konieczne, to tylko z zastrzeżeniem kontroli społecznej i państwowej, drogą nadzoru parlamentarnego przedewszystkiem, oraz na zasadzie ścisłych norm prawodawczych.

Nie zadawalniając się jednak krańcowym wyzyskiem najszerszych mas, nadmiernem szrubowaniem cen na przedmioty pierwszej, niezbędnej potrzeby, (mięso, cukier, wódka, nafta, tytoń i t. d.), monopoliści trustowi niemiłosiernie burzą wszelkie przeszkody natury konkurencyjnej. Ten gwałt jawnie i bezkarnie wykonywany wobec przedsiębiorców, sprzeciwiających się trustowi, jest zamachem na swobody obywatelskie jednostek i dlatego tolerowanym być nie może. Zamach ten przybiera nadto o wiele groźniejsze rozmiary w stosunku do olbrzymiego

personelu robotniczego zatrudnionego przez trusty. Ponieważ po za ich fabrykami innych w Unii niema — zatem robotnik staje się rodzajem *glebae adsciptus* czyli narzędziem przywiązanem do danego przedsiębiorstwa, i od niego w zupełności zależnem.

Nie prawdą przytem jest, iż trust reguluje produkcyę, bo nie daje się ona zawsze ująć w karby ścisłego rachunku a doświadczenie uczy, iż masowe uwalniania robotników praktykowały się tak samo w przedsiębiorstwach trustu jak w zakładach niezsyndykowanych.

Poczytywać więc trzeba za niespożytą zasługę Roosevelta, iż, nie uląkłszy się hydry trustowej, przystąpił do ścinania jej głów, lubo praca to herkulesowa. Walka jednak raz rozpoczęta musi dalej się ciągnąć, póki nieprzyjaciel nie zostanie doszczętnie zniszczony. Że bronić się będzie zawzięcie, wyposażony w oręż miliardowy, nikt o tem nie wątpi, lecz wobec naporu opinii publicznej, wszechwładnej w Stanach Zjednoczonych, położenie trustów będzie w każdym razie nader utrudnione. Życzyć by należało, aby te organizacye krańcowo bezwzględnego kapitalizmu, zagnieżdżające się w Europie także, przestały wykonywać nieograniczoną władzę w sferze interesów zarobkowych, przywracając erę swobodnej konkurencyi.

Tabela kursowa.

Fluktuacye kursowe giełdy berlińskiej i nowojorskiej, tak znaczne w roku bieżącym uwidacznia następująca tabela, obejmująca najwięcej znane walory w świecie finansowym:

Walory amerykańskie:

	1 Kwietnia 1905	31 Grudnia 1906	25 Marca 1907	31 Lipca 1907	12 Sierpn. 1907
Atchison	88 1/4	104 1/3	98 1/4	92 3/8	89 3/4
Baltimore	108 5/8	119 3/8	90 1/2	97 1/2	90 1/8
Canada Pacific . .	148·—	192 7/8	158 3/4	176·—	163 1/2
Chicago, Milwauke	175 3/4	148 3/4	123 1/4	132 1/8	120 1/4
Pensylvania . . .	144 3/8	138 1/4	119 1/4	121 7/8	115 7/8
Reading	94 3/4	134·—	93 3/4	102 5/8	88 1/4
Southern Pacific .	67 3/4	92 3/4	74·—	88 1/2	81 1/4
Union Pacific . .	130 3/8	180 1/8	123 1/2	141 3/4	124 7/8
Amalg. Copper . .	80 1/2	114 7/8	83 1/2	85 7/8	71 3/4
Anaconda	118·—	289 3/4	58 1/4	55·—	43 1/4
Stahltrust (akcye zakład.)	35 7/8	48 1/8	32 1/4	35 1/4	30 1/8

Walory niemieckie:

	Najwyż. Kurs 1899 — 1904	Najniższy Kurs 1899 — 1904	2 Styczn. 1905	2 Styczn. 1906	2 Styc. 1907	13 Marca 1907	12 Siep. 1907
3 1/2% Konsole	103·—	92·75	90·85	99·50	98·50	98·25	92·40
Deutsche Bank	236·10	180·50	237·40	244·90	243·20	236·75	221·50
Disconto	203·75	165·75	194·—	191·10	187·20	1789·0	166·50
Darmstädter . .	154·60	115·—	143·30	149·75	140·90	133·80	125·85
Hapag	132·40	96·50	129·70	165·30	158·—	141·80	129·70
Bochumer . . .	287·50	155·10	233·60	249·50	242·40	225·—	203·—
Laura	284·—	172·60	258·50	248·40	243·50	226·50	215·—
Deut.-Luxemb.	104·50	60·—	101·20	226·—	197·—	182·—	141·60
Harpener	244·50	145·10	214·80	216·50	213·30	200·50	189·20
Siemens-Halske	199.25	108·75	164·20	185·—	182·—	168·25	160·50
4% renta rosyj.	101·40	89·—	89·30	84·60	81·60	76·60	74·25

List warszawski.

Groźba wyrzeczona przez Bank Angielski, iż nie zamierza się cofać przed żadną ostatecznością, byleby przeszkodzić odpływowi złota — nie chybiła celu. Spekulanci dwóch światów zrozumieli, że tu niema żartów i dlatego ścieśnili swe operacye. Zwłaszcza w Ameryce zapanowały dwa smutki, raz z powodu wrogiego stanowiska banków europejskich względem interesów zamorskich, a powtóre skutkiem nieubłaganej postawy Roosevelta przeciw trustom. Wynurzenia prezydenta nie pozostawiają żadnej wątpliwości, iż wybrykom monopolistów położony będzie koniec.

Gdy tym sposobem uniknięto podwyżek dyskontowych, rynki narodowe pogodniejszy ujawniły nastrój. Dowodzono, iż spadek kursów był tylko dziełem grających na zniżkę, celem zatrwożenia chwiejnych żywiołów. Argumentacyi takiej przyszedł w pomoc największy prywatny bank niemiecki, oświadczywszy w swym okólniku tygodniowym, iż niema powodu do pesymizmu, albowiem konjunktura przemysłowa nie jest złą, a jej ewentualna zmiana na gorsze już została „zdyskontowaną“ w kursach. Wyraźniej mówiąc: spadek kursowy dotąd przeprowadzony uwzględnia już przyszłe wypadki.

Wszelako mnożą się symptomaty, zapowiadające poważną reakcyę w gospodarstwie. Cóż z tego, że zakłady metalurgiczne są zatrudnione, kiedy odbyt maleje. Prawda, że węgiel wciąż podnosi się w cenie, jest to wszakże sprawa zrzeszonych kopalń, powołujących się na wyższe koszta wytwórcze. Najgroźniejszą zaś wskazówką są stopy procentowe, wobec których kredyt jest nader utrudniony: ani państwa, ani gminy, ani miasta, a tem mniej prywatne instytucye nie mogą zaciągać pożyczek na tak zwane „inwestycye“ czyli ulepszenia gospodarcze, głównie zasilające przemysł.

Nie zagłębiając się zbytnio w przyszłość, zaznaczamy, iż poprawa nie ominęła i Warszawy, której giełda przedstawia się nieco lepiej. Znaleźli się bowiem nabywcy na papiery lokacyjne, powodując podniesienie się poziomu kursowego. Miejsce ciągłego zaofiarowania zajął pewien pokup, z dnia na dzień silniejszy, co przekonywa, iż panowie kapitaliści nie śpią, lecz czujnie wsłuchują się w tętno tak zwanej tendencyi giełdowej, nabywają papiery w chwili dla siebie właściwej.

Skorzystały na tem przedewszystkiem Listy Ziemskie cztero i półprocentowe. Zepchnięte prawie na 86, zyskały około pół od sta. Notowania zagraniczne są wciąż słabe. Dzięki żywemu pokupowi na czteroprocentowe Listy, kurs ich podniósł się o cały procent. Zakupy uskuteczniano w celach konwersyjnych, mianowicie: stowarzyszeni, którzy dłużni są Towarzystwu pożyczki czteroprocentowe, spłacają je celem zaciągnięcia wyżej odsetkujących. Operacya ta korzystną jest o tyle, że w swoim czasie osiągano za te same 4% Listy kilkanaście rubli na setce więcej.

Nieco lepiej szły Listy Miejskie Warszawskie, szczególnie pięcioprocentowe. Wróciły one do kursu 87, chociaż po nim górowała podaż. Natomiast mało interesowano się cztero i półprocentowemi Listami. Z innych wartości miejskich, Łódzkie 4½% były poszukiwane w drobnych partyach, osiągając małą zwyżkę. Pięcioprocentowe Łódzkie bez ruchu. Dopytywano się o inne

listy prowincyonalne, wszakże brak oddających. Lubelskie, Płockie, Siedleckie, Suwalskie, Radomskie, Kieleckie, Piotrkowskie i Łomżyńskie — rzadko zjawiają się na rynku; najczęściej się spotkać można z Piotrkowskiemi.

Wartości państwowe skorzystały nieco z lepszego nastroju ogólnego. Renta, zeszedłszy niżej 70 rubli, odzyskała tę cyfrę z dodatkiem jednej czwartej procentu. Niemniej 5% Pożyczka z r. 1906 przekroczyła znowu kurs 87 rubli. Biletami premiowymi ruch był nader nieznaczny, lecz i tu wyższe ujawniają się cyfry dla wszystkich trzech emisyj. Nadchodzące ciągnienia drugiej i trzeciej seryi winny podźwignąć bardzo zdeprecyonowane ceny, szczególnie Biletów Szlacheckich.

Kronika.

Bazary niemieckie. Skutkiem namnożenia się wielkich bazarów (Warenhaus) w miastach niemieckich, bankructwa tych przedsiębiorstw coraz częściej się zdarzają. Wyjątek stanowiły bazary berlińskie, jakoby nadzwyczaj silne ugruntowane. Tymczasem rzeczywistość nie potwierdziła tego pewnika, albowiem ostatnio jeden z większych bazarów berlińskich Pfingst & Co zawiesił wypłaty. Przyczyną bankructwa były wprawdzie weksle grzecznościowe udzielone bratu właściciela, jednak szczegóły upadłości przekonywają, iż bazar jako taki opierał się na ślizkim gruncie wydętego kredytu. Sprawa bazarów berlińskich jest i dlatego bardzo ważną, iż zakłady te finansowane są przez wielkie banki miejscowe.

Pływające wystawy. Od lat kilku grono fabrykantów francuskich pragnąc zyskać pole zbytu na Wschodzie, a głównie w Małej Azyi, urządziło wystawę wyrobów na wynajętym *ad hoc* okręcie, który przez dłuższy czas pozostawał w najgłówniejszych portach celem zaznajomienia mieszkańców z wytwórczością kraju. Rezultat okazał się zadawalniającym, gdyż w ten sposób, ożywił się ruch towarowo-wywozowy między Francyą a Wschodem. Za przykładem tym poszła Belgia, a obecnie wystawę taką przygotowują Niemcy, forsujące swój wywóz wszelkimi środkami.

Ostrzeżenie. Jeden z podejrzanych banków londyńskich „London and Paris Exchange“, przeciwko któremu niezależna prasa europejska prowadzi energiczną kampanię, otworzył „oddział rosyjsko-polski“ celem zarzucenia sideł na kapitalistów z tych krajów. Operacye banku polegają na naganianiu do spekulacyi akcyami kopalnianemi złota i walorami amerykańskiemi. W tym celu rozsyłają się stale broszury, cyrkularze, gazety, listy i t. p., nie zrażając się bynajmniej brakiem odpowiedzi w najczęstszych wypadkach. Uważamy w każdym razie za obowiązek ostrzedz czytelników, aby w razie otrzymania takich korespondencyj (obecnie w języku polskim) uprzedzeni byli, że idzie o wyciągnięcie im z kieszeni pieniędzy, którychby już nigdy nie zobaczyli.

Połączone fabryki łódzkie. Cztery zakłady przemysłowe bawełniane, w Łodzi funkcyonujące, mianowicie: Karol Scheibler, J. K. Poznański, Heinzel i Kunitzer oraz L. Grohman, utworzyły jedno towarzystwo akcyjne pod firmą: „Towarzystwo akcyjne połączonych fabryk bawełnianych w Łodzi“ z kapitałem 30 milionów rubli, w 120.000 akcyj 250-rublowych. Z tych 84.000 akcyj (21 milionów rubli) rozdzielonych zostaje wśród akcyonaryuszów tych fabryk w zamian za stare akcye, ulegające zniszczeniu, a 9 milionów rubli rozkupione być winny i zapłacone w ciągu roku. Siedliskiem Towarzystwa będzie Łódź. Podług naszych informacyj, kapitał 21 milionów rozdziela się jak następuje: Scheibler 9 milionów, Poznański 7 milionów, Heinzel i Kunitzer 3, L. Grohman 2 miliony. Nowy kapitał 9 milionów ma być obrotowym. Pierwotny zamiar utworzenia niemieckiego towarzystwa akcyjnego natrafił na przeszkody w Berlinie z przyczyn fiskalnych i Petersburgu, z powodów ogólnych.

Tow. hut żelaznych Rima Muranyi wydzieli za rok ubiegły dywidendę 28 koron, o 2 kor. więcej niż za rok poprzedni. Oprócz tego towarzystwo przeprowadza od kilku lat wielkie inwestycye, które pokrywa z dochodów bieżących.

Między wielkiemi towarzystwami okrętowemi zaszły nieporozumienia, a w następstwie walka konkurencyjna. Towarzystwa „Hamburg Amerika Linie“ i „Norddeutscher Lloyd“ obniżyły cenę jazdy do Nowego Yorku o 10%.

Stare „piątki“ i „pięćdziesiątki“. Z dniem 31 sierpnia b. r. upłynął ostateczny termin wymiany starych „piątek“ i „pięćdziesiątek“ z datą 1 stycznia 1881, względnie 1 stycznia 1884. Obowiązek wypłaty tych not ustał, natomiast bywają podania do ministerstwa przychylnie załatwione.

Podwyższenie stopy od wkładek. Z powodu podwyższenia stopy procentowej pierwsza Kasa Oszcz. zamierza podwyższyć od 1 października stopę procentową od wkładek z $3^{3}/_{4}$ na 4%. Ostatnie podwyższenie nastąpiło w lipcu z $3^{1}/_{2}$ na $3^{3}/_{4}\%$. Równocześnie Kasa podwyższa stopę procentową od pożyczek hipotecznych z $4^{1}/_{4}$ na $4^{1}/_{2}\%$. Z ciekawego wybiegu korzystają niektóre instytucye, które zamiast gotówki za udzielone pożyczki hipoteczne, dają węgierską rentę, notującą 92, po kursie pari.

Przegląd giełdowy.

Niespodziewane potanienie gotówki w ostatnich dniach i pogodny horyzont polityczny osłabiły nieufność giełd, tembardziej, że koła kapitalistyczne korzystały z niskich kursów celem zakupna najrozmaitszych walorów. Zwyżki kursowe są zwłaszcza w Berlinie i Wiedniu wcale pokaźne, podczas gdy giełdy w Londynie i w Paryżu zachowują stanowisko wyczekujące, uważając sytuacyę amerykańską jako jeszcze nie wyjaśnioną. Sprawozdania z targów przemysłowych w Ameryce są bowiem w ostatnich tygodniach bardzo pesymistyczne, a potrzeba gotówki doszła do niebywałych rozmiarów. Towarzystwo kolejowe Erie (linia z Nowego Yorku do Chicago) z powodu braku gotówki wypłaca dywidendę w bonach, płatnych po upływie 10 miesięcy.

Zwyżki kursowe zaznaczyć należy we wszystkich walorach.

Z akcyj bankowych podniosły się najwięcej węg. akcye kredytowe z 729 na 749, następnie kredyty z 630 na 639, Bankvereiny z 525 na 530, Laenderbanki z 420 na 425, węg. hipoteczne z 435 na 455 i Unionbanki z 530 na 538. Obniżyły się gal. akcye hipoteczne z 572 na 569.

Z akcyj transportowych panował ożywiony ruch w Staatsbahnach, a to po części z powodu powtarzających się pogłosek o podjęciu rokowań o upaństwowienie tej kolei, po części z powodu bardzo korzystnych wykazów ruchu, które rokują możliwość podwyższenia dywidendy. Kurs akcyj podskoczył z 636 na 661. Podniosły się także Lombardy z 153 na 157, Adria z 403 na 414, żeglugi parowej na Dunaju z 976 na 995, czeskie Nordbahny z 340 na 346 i Elbethal z 418 na 424.

Akcye przemysłowe były również przedmiotem dość ożywionych transakcyj po wyższych kursach. Szczególnie faworyzowane były walory żelazne, a to z powodu podwyższenia dywidendy praskiego Tow. żelaznego z 150 na 170 koron. Czy podwyższenie to jest usprawiedliwionem, dopiero bilans okaże, który zostanie ogłoszony w połowie miesiąca. Podniosły się Prager Eisen z 2577 na 2640, Alpiny z 584 na 600, Rima z 530 na 544, Poldi z 425 na 430. Walory naftowe podźwignęły się również z najniższego poziomu, mimo, iż sytuacya na targu naftowym jest nadal krytyczną. Karpackie podniosły się z 502 na 522, schodnickie z 440 na 490. Podniosły się także akcye berneńskiej fabryki maszyn z 452 na 466, Dynamit Nobel z 1500 na 1530, Eisenbahn Verkehr z 375 na 390, akcye handlu drzewem z 273 na 288, Leykam Josefsthal z 566 na 572, Brüxer Kohlen z 717 na 735, Perlmooser z 409 na 420 i akcye fabryki broni z 460 na 475.

Walory lokacyjne potrafiły również odzyskać część dawnych strat kursowych i podniosły się o 1 do 2%. Renta austryacka podniosła się z 95·10 na 96·30, węgierska z 91·15 na 92·95. Galicyjskie walory lokacyjne notują bez zmiany, a kursa są przeważnie nominalne, a to z powodu braku obrotów.

Losy były również poszukiwane po znacznie wyższych kursach. Podniosły się państwowe z roku 1860 z 1450 na 1487, węg. premiowe z 368 na 378, Cisy z 276 na 285, reg. Dunaju z 248 na 257; kredytowe z r. 1858 z 423 na 438, komunalne z 438 na 451, losy m. Innsbrucku z 86 na 92, m. Lublany z 58 na 62 i tureckie z 182 na 183½.

Dzień dzisiejszy na giełdzie. (2 września). Ruch zwyżkowy był krótkotrwały. Wykaz banku austro-węg. uwidocznia wielki obieg banknotów opodatkowanych, tak iż nie jest wykluczone dalsze podwyższenie stopy. Kursa miarodajnych walorów obniżyły się o 2 do 3 koron, kredyty z 640 na 636½, węg. kredyty z 750 na 746, Staatsbahny z 662 na 659 i Alpiny z 601 na 599.

Odpowiedzi Redakcyi.

Z. H. Znaczny spadek kursu akcyj węg. banku hipotecznego przypisać należy okoliczności, iż bank ten był zmuszony celem uniknięcia zdeprecyonowania kursu zakupić większe partye własnych listów. Listy te bank zmuszony jest lombardować na 6%, ponieważ zaś przynoszą tylko 4%, traci 2% rocznie.

Także spadek losów hipotecznych przypisać należy usilnej podaży ze strony banku, który te losy podczas emisyi nowych bezprocentowych losów podtrzymywał na wysokim poziomie. Bank rozsyła obecnie za pośrednictwem innych instytucyj niezliczone cyrkularze na te nowe losy, mimo, iż losy te są w Austryi zakazane.

K. D. Z zadowoleniem notujemy fakt, że tylko Staatsbahny, których kupno w zeszłym miesiącu poleciliśmy, zdołały utrzymać swój kurs, a nawet w ostatnich dniach podnieść się o kilka koron. Akcye te nadają się na korzystną lokacyę kapitałów.

Akc. Dywidenda Tow. handlu drzewem Goetz. wynosić będzie 45 franków (9%), wobec 40 franków za rok poprzedni. Tow. Veitscher Magnesit wydziela dywidendę 50 koron, wobec 40 koron za rok poprzedni.

D. D. 5620. Wylosowany kwotą 360 koron.

Urzędowe kursa giełdy wiedeńskiej.

Wiedeń, dnia 1 września 1907.

	Dywid.	Płacą kor.	Płacą hal.	Żądają kor.	Żądają hal.
Renty (za 100 kor.).					
4% renta wspólna koronowa		96	25	96	45
4 9/10% „ „ nieskonwertowana		98	—	98	20
4% „ austryacka złota		115	70	115	90
4% „ „ koronowa . .		96	25	96	45
3½% „ „ inwestycyjna .		86	20	86	40
4% „ węgierska koronowa . .		92	70	93	10
3½% „ „ inwestycyjna .		81	45	81	65
Obligacye (za 100 kor.).					
4% gal. pożyczka krajowa z r. 1893 .		94	60	95	60
4% „ obligacye propinacyjne . . .		97	—	97	70
4% pożyczka krajowa bukowińska . .		94	25	95	25
5% obligacye propinac. bukowińskie .		101	25	102	25
4% pożyczka m. Lwowa z r. 1896 . .		93	30	94	30
4% pożyczka m. Lwowa z r. 1900 . .		94	90	95	90
4% węg. obligacye indemnizacyjne . .		92	55	93	55
6% Bułgarska pożyczka hipotecz. I em.		118	90	119	90
6% „ „ „ II em.		121	75	122	75
5% Bułgarska pożyczka tytoniowa . .		117	25	118	25
5% renta rosyjska 1906 r.		83	40	83	90
Listy zastawne i oblig. komunalne.					
4% listy zast. austr. pow. Zakł. kred. ziem.		95	75	96	40
5% listy zast. gal. Banku hipot. prem.		100	—	110	—
4½% „ „ „ „ „		99	—	99	90
4% „ „ „ „ „ koron.		95	—	96	—
4% listy zast. gal. Tow. kred. z. nieokr.		97	35	98	35
4% listy zast. gal. Tow. kred. z. 41 let.		98	—	99	—
4% listy zast. gal. Tow. kred. z. koron.		94	45	95	45
4½% listy zast. gal. Banku krajow. .		99	65	100	65
4% „ „ „ „ „ 57½ l.		95	—	95	75
4½% obl. kom. gal. Banku kraj. III em.		99	40	100	40
4% obl. kom. Banku kraj. IV. em. . .		93	—	93	60
4% oblig. kolejowe gal. Banku kraj. .		93	60	94	10
4% listy zast. Banku krajowego bukow.		97	50	98	50
4% listy zast. Peszt. węg. Banku komerc.		93	25	94	25
4½% oblig. komun. Peszt. węg. Banku komerc. 10% prem.		104	—	105	—
4% obl. kom. Peszt. węg. B. kom 5% prem.		94	25	95	25
4% list. zast. austr. węg. Banku . . .		97	20	98	20
3½% listy zast. węg. inst. kred. ziemsk.		83	25	84	25
Priorytety (za 100 kor.).					
4% kolei Lwowsko-Czerniow. 10% pod.		88	25	89	25
4% Lwowsko-Czerniow. nieop. 100 złr.		94	:5	95	25
3% prior. kol. Dux Bodenbach		76	50	77	—
3% „ „ połud. za 500 frank. .		294	40	296	40
4% obl. węg. kolei lok. 5% prem. . .		92	—	93	—
Akcye banków (za sztukę)	Dywid.				
Banku Anglo austr. 240 kor. .	16·—	300	25	300	25
Zakł. kred. d. hand. i przem. 320 k.	30·—	639	40	640	40
Węg. banku kredyt. 400 kor. .	40·—	749	—	750	—
Gal. banku hipotecznego 400 kor.	32·—	568	—	571	—
„ „ dla hand. i przem. 400 k.	—·—	105	—	111	—
Banku dla kraj. koronnych 400 k.	26·—	424	—	425	—
„ Austro-węg. 1200 kor. .	90·40	1785	—	1795	—
„ Związk. (Unionb.) 400 kor.	30·—	538	50	539	50
Bankvereinu 400 kor. . . .	30·—	530	25	531	25
Dolno austr. tow. eskont. 400 kor	30·—	565	—	569	—
Zivnostenska banka 200 kor. . .	12·—	240	—	241	—
Akcye przedsiębior. transport.					
Kolei półn.-ces. Ferd. 2100 kor.	272½	5170	—	5200	—
„ Lwów-Czern.-Jassy 400 kor.	27½	559	—	560	—
„ państwowych 400 kor. . .	30 —	661	40	662	40
„ południowej 400 kor. . .	0·—	157	25	158	25
„ Koszyce Bogumin 400 kor.	15·88	352	—	358	—
„ Elbethal	16·—	425	—	427	—
Zeglugi par. na Dunaju 1050 kor.	42·—	997	—	1007	—
Lloydu 400 kor.	0·—	428	—	432	—
Adria 200 kor.	10 —	412	—	416	—
Akcye przedsiębiorstw przemysł.					
Austr. Tow. górn. Alpine 200 k.	30 —	599	50	600	50
Praskiego Tow. żel. przem. 400 k.	150—	2634	—	2644	—
Schodnica 500 kor.	25·—	492	50	494	—
Międzynar. tow. elektr. 400 kor. .	32·—	581	—	582	—
Węg. tow. elektrycznego 200 kor.	16·—	273	—	276	—
Rima Muranyi 200 kor.	26·—	543	10	44	10
Gal. Karpackie naftowe 400 kor.	00·—	517	—	520	—
Elbemühl, fabr. papieru 200 kor.	10 —	186	—	187	—
Wienerberger, cegielnia 240 kor.	34·—	700	—	706	—
Austr. fabryki broni 200 kor.	20·—	473	—	476	—
Hirtenberger . . . . 400 kor.	60·—	1010	—	1014	—
kopalni węgla Brüx . 200 kor.	30·—	736	—	742	—
Poldihütte . . . . 400 kor.	24·—	428	75	429	—
Westböhmische Bergbau 200 kor.	14·—	370	—	373	—

Waluty.

	nom. wart.	płacą kor.	płacą h.	żądają kor.	żądają h.
Dukat cesarski		11	36	11	40
20-frankówka		19	15	19	17
Niemieckie banknoty za 100 marek . . .		117	40	117	60
Włoskie banknoty za 100 lirów		95	60	95	80
10 funtów sterlingów		240	55	240	85
Ruble (za 100 rs.)		253	—	254	—
Losy. (L O S Y)	nom. wart.				
5% państw. z r. 1860	koron 1000	1477	50	1497	50
5% „ „ 1860	„ 200	395	—	401	50
bezproc. „ „ 1864	„ 200	480	—	488	—
bezproc. „ „ 1864	„ 100	240	—	244	—
węgier. premiowe z r. 1870	„ 200	373	70	381	70
węgier. premiowe z r. 1870	„ 100	186	85	185	50
4% regulacyi Cisy (Theiss)	„ 200	285	50	291	50
5% „ Dunaju .	złr. 100	254	—	260	—
miasta Wiednia kom. z 1874	„ „	447	—	455	—
2% serbskie	fr. 100	99	50	103	50
serbskie 10-frankowe . . .	„ 10	17	50	19	50
tureckie	„ 400	183	20	184	20
3% austr. Zakł. kr. ziem. I em.	złr. 100	261	25	270	25
3% „ „ „ II. em.	100	268	75	274	75
4% węg. Banku hipotecznego .	100	230	—	235	75
węgierskie Bazylika (Dombau)	złr. 5	20	50	22	50
kredytowe z r. 1858 . .	„ 100	436	—	444	—
Klary	„ 40	139	—	145	—
m. Krakowa	„ 20	90	—	94	—
m. Insbrucku	„ 20	84	—	88	—
m. Lublany	„ 20	60	—	64	—
m. Budy (Ofen)	„ 40	205	—	211	—
Palffy	„ 40	180	—	186	—
austr. czerwonego krzyża .	„ 10	45	75	47	75
węg. czerwonego krzyża . .	„ 5	26	10	28	10
włoskie „ „ . .	fr. 25	38	—	40	—
węgierskie Josziv. . . .	złr. 2	9	—	10	50
Rudolfa	„ 10	65	—	67	—
Salma	„ 40	201	—	207	—
miasta Salcburga	„ 20	85	50	90	50
Kwity premiowe.					
3% aust. Zakł. kred. ziem. I. Emis.		37	25	41	25
3% austr. Zakł kred. ziem. II. Emis.		71	—	75	—
4% węgier. banku hipotecznego . .		30	—	33	75
Kupony premiowe (*Prämienscheine*)					
Kupony: losów Bazylika		6	—	8	—
„ austr. czerwonego Krzyża . .		11	—	13	—
„ węg. „ „ . . .		7	—	9	—
„ włoskich „ „ . . .		11	—	13	—
losów serbskich tytoniowych . .		6	50	8	—

Kursa warszawskie.

Rubli				
4½% listy zastawne ziemskie	86	—	87	—
4% listy zastawne ziemskie	79	50	80	50
4½% listy zastawne m. Warszawy . . .	81	40	82	40
5% listy zast. m. Warszawy	87	—	88	—
Losy rosyjskie I. em. z r. 1864	343	—	353	—
Losy rosyjskie II. em. z r. 1866	243	—	253	—
4% renta	69	75	70	75
4½% listy Wileńskie	71	25	72	25
4½% listy Łódzkie	80	50	81	50

Właściciele i wydawcy: Bracia Eibenschütz. Odpowiedzialny redaktor: Wilhelm Eibenschütz.
Z Drukarni Narodowej w Krakowie (N. Telz) Gołębia 4.